

om hvars bildande nådig proposition den 6 Mars detta år blifvit till Riksdagen aflåten.

Denna nådiga framställning har icke vunnit Riksdagens bifall.

Med undersåtlig vördnad.

Stockholm den 13 Juni 1883.

N:o 70.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 Juni 1883.

— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse angående beräkningen af statsverkets inkomster.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 55 och Memorial N:o 59. Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 21. Banko-Utskottets Memorial N:o 3.)

Till Konungen.

Vid behandlingen af Eders Kongl. Maj:ts den 13 sistlidne Januari till Riksdagen aflåtna proposition, angående statsverkets tillstånd och behof, har, i afseende å beräkningen af *statsverkets inkomster* för den tid nästa

statsreglering omfattar eller år 1884 och intill dess ny statsreglering der-
 efter vidtager, hvilken beräkning Eders Kongl. Maj:t grundat på den af
 Eders Kongl. Maj:t den 8 i samma månad afgifna proposition om af-
 skrifning af grundskatter samt af rustnings- och roteringsbesvären m. m.,
 Riksdagen, som, på sätt i särskild underdånig skrifvelse är vordet anmäldt,
 icke funnit skäl bifalla berörda proposition, af sådan anledning i väsent-
 liga delar afvikit från Eders Kongl. Maj:ts förslag till inkomsternas be-
 räknande; och har, på sätt i underdånighet bilagda tabell utvisar, Riks-
 dagen funnit de ordinarie inkomsterna böra beräknas till 21,270,000
 kronor och de extra-ordinarie inkomsterna eller bevillningarna till 52,340,000
 kronor.

I afseende på de afvikelser från Eders Kongl. Maj:ts förslag, som
 sålunda egt rum, får Riksdagen anföra följande:

Då Riksdagen afslagit Eders Kongl. Maj:ts hemställan om *räntans*
 och *tiondens* sammanslagning till en inkomsttitel, *grundskatt*, hafva dessa
 inkomsttitlar ansetts böra, såsom hittills, hvar för sig upptagas och be-
 räknas; hvarjemte *kyrkotionden*, som i sammanhang med Eders Kongl.
 Maj:ts proposition i dessa ämnen föreslagits att upptagas under särskild
 inkomsttitel, fortfarande ansetts böra beräknas ingå i allmänna titeln tionde.

Ränta. Denna inkomsttitel, i 1883 års riksstat beräknad till 4,350,000
 kronor, har efter hvad Statskontoret i sin den 11 December nästlidna år
 afgifna berättelse angående statsverkets tillstånd och behof upplyst, för
 år 1881 utgjort enligt landsböckerna 4,309,751 kronor samt i medeltal
 för berörda jemte de två föregående åren uppgått till 4,344,927 kronor;
 och då räkenskaperna utvisa, att 1881 års uppbörd, jämförd med det före-
 gående årets, undergått en minskning af 54,678 kronor, hvilken föran-
 ledts af den afskrifning utaf räntan, som i sammanhang med utarren-
 dering af indragna militieboställen egt rum, samt att brist på senare
 tiden årligen å räntan förekommit, hvilken brist för år 1880 uppgått till
 105,570 kronor, har Statskontoret ansett denna inkomst, i nära öfver-
 ensstämmelse med uppbörden för år 1881, icke böra beräknas högre än
 till 4,310,000 kronor. Då nu Riksdagen beslutit, att några i riksstaten
 å utgiftssidan i kolumnen för »indelning och dermed jemförlig anvisning,
 friheter» upptagna belopp skola derifrån uteslutas, har en motsvarande
 uteslutning jemväl skett å inkomstsidan; i det att nämnda belopp, hvilka
 utgöras af frinjutna boställsräntor, från förevarande inkomstsumma afdra-
 gits med tillhoppa i rundt tal 10,000 kronor.

Titeln ränta har alltså utförts med 4,300,000 kronor.

Tionde. I enlighet med hvad Statskontoret jemväl föreslagit, har denna inkomst för år 1884 antagits till enahanda belopp som det vid senaste riksdag beräknade eller till 1,645,000 kronor.

Tillfälliga rotevakansafgifter, vakansafgifter af nyroterad jord. Rotevakansafgifter af utsockne frälsehemman i Halland, vakansafgifter af bergslag och båtsmansvakansafgifter. Dessa inkomstitlar, som i den Kongl. propositionen blifvit, under förutsättning af bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag rörande rustnings- och roteringsbesvärens successiva ställande på vakans och afskrifning, uppförda under den allmänna titeln »vakansafgifter af rusthåll och rotar», hafva af Riksdagen upptagits till de af Statskontoret föreslagna belopp.

Kavalleriregementenas hästvakansspannål och trosspassevolansafgiften. Äfven dessa inkomster äro af Riksdagen beräknade i enlighet med Statskontorets förslag.

Extra uppbörd. Denna titel är af Statskontoret upptagen till 353,000 kronor, deraf 273,766 kronor beräknas af annuiteterna å odlingslån för år 1884. I den Kongl. propositionen är extra uppbörden förhöjd till 410,000 kronor, dels på grund af en öfverflyttning till denna titel af uppbörd till belopp af 6,900 kronor, som hittills ingått i räntan, och dels därför att medel till belopp af sammanlagdt 56,403 kronor 54 öre beräknats komma att inflyta, i händelse af Riksdagens bifall till Eders Kongl. Maj:ts proposition om anslag för verkställande af indragning till statsverket af några vid läroverken i Eskilstuna, Sölvesborg och Askersund befintliga fonder.

Då emellertid Eders Kongl. Maj:ts förslag i afseende å beräkningen af grundskatterna icke vunnit Riksdagens bifall, har förenämnda öfverflyttning af uppbörd från titeln ränta synts icke böra ifrågakomma. Eders Kongl. Maj:ts förslag om beviljande af anslag till berörda läroverk och indragning af deras omförmälda fonder har deremot blifvit af Riksdagen bifallet; hvadan den af Statskontoret såsom extra uppbörd beräknade summa..... kronor 353,000: — skulle förhöjas med..... » 56,403: 54 eller till..... kronor 409,403: 54

Då emellertid Riksdagen, på sätt i särskild underdånig skrifvelse anmäles, beslutit, att de till Statskontoret inflytande annuiteter å odlings-

lån skola från och med år 1884 till och med år 1888 ingå till en särskild fond med ändamål att understödja odling af sankta trakter m. m., hafva från sistnämnda summa..... kronor 409,403: 54 dragits annuiteterna för år 1884, enligt hvad ofvan är

nämndt, beräknade till » 273,766: —

hvidan alltså titeln extra uppbörd upptagits till kronor 135,637: 54, eller för jemnande af de ordinarie inkomsternas slutsumma 133,000 kronor.

Tullmedlen, som vid sistlidet års riksdag blefvo för innevarande år beräknade till 27,500,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbringat uti jemna tusental:

år 1878	kronor 23,263,000
» 1879	» 25,000,000
» 1880	» 27,630,000
» 1881	» 29,845,000
» 1882	» 31,108,000

eller i medeltal kronor 27,369,200.

I Eders Kongl. Maj:ts proposition den 13 sistlidne Januari angående statsverkets tillstånd och behof äro tullmedlen för nästkommande år beräknade till enahanda belopp, som af Riksdagen för innevarande år beräknades, eller 27,500,000 kronor.

Af förestående uppgift om bruttoinkomsten under de sistförflutna fem åren visar sig, att denna inkomst befunnit sig i jemt stigande år efter år och med mera än en million kronor öfverstigit det nästföregående årets; och enligt från Generaltullstyrelsen meddelad uppgift har denna uppbörd under de fyra första månaderna innevarande år öfverskjutit uppbörden under samma månader nästlidna år med 1,135,000 kronor.

Visserligen må antagas att, derest den af Riksdagen godkända handelstraktaten med Spanien vinner tillämpning, någon minskning i tulluppbörden kan beräknas till en början deraf följa. Men oafsedt denna minskning har Riksdagen antagit i högsta grad sannolikt, att tulluppbörden för år 1884 skall uppgå till åtminstone en million utöfver det af Eders Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen beräknade belopp; och tullmedlen äro derföre för år 1884 upptagne till ett belopp af 28,500,000 kronor.

Stämpelmedlen, hvilka af Statskontoret i dess inkomstberäkning för år 1884 upptagits till 3,000,000 kronor eller till enahanda belopp, som

af sistlidne Riksdag beräknades för innevarande år, hafva af Eders Kongl. Maj:t, med hänsyn till de väsentliga ändringar i lagstiftningen angående dessa medel, som vid innevarande riksdag föreslagits, ansetts böra beräknas till 4,400,000 kronor. Då emellertid Riksdagen numera afslagit Eders Kongl. Maj:ts framställning om förhöjd stämpel å bouppteckningar, lagfartsbevis, vexlar och skuldebref med flera handlingar, hvilka förhöjningar skulle hufvudsakligen bereda berörda tillökning i stämpelmedlen, har Riksdagen ansett det belopp, hvartill stämpelmedlen för innevarande år upptagits, böra för 1884 höjas med endast 100,000 kronor, utgörande den ungefärliga afkastningen af stämpelafgiften för spelkort, hvilken enligt Riksdagens beslut numera skall sammanföras med stämpelafgiften.

Stämpelmedlen äro derföre för år 1884 upptagna till ett belopp af 3,100,000 kronor.

Bränvinstillverkningsskatten. Bränvinstillverkningen har utgjort i jemna tusental:

1880	15,170,000	kannor; samt
1881	16,447,000	»

För år 1882 beräknades densamma af 1881 år Riksdag till 14,000,000 kannor och bränvinstillverkningsskatten upptogs på grund häraf för nämnda år till 14,000,000 kronor. Enligt hvad af Eders Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof inhemtas, har dock bränvinstillverkningsskatten för år 1882 icke inbringat mer än omkring 13,150,000 kronor, hvadan en brist å denna inkomsttitel uppstått af omkring 850,000 kronor. Med anledning af denna redan vid sistlidet års riksdag i viss mån förutsedda minskning i tillverkningen af bränvin, ansågs bränvinstillverkningsskatten för innevarande år, äfven med beräkning af den skatteförhöjning, som föranleddes af det metriska måttsystemets tillämpning, böra upptagas till enahanda belopp som för år 1882 beräknats eller 14,000,000 kronor.

Med hänsyn till den af Eders Kongl. Maj:t vid innevarande riksdag föreslagna förhöjning i tillverkningsskatten från nu utgående 40 öre per liter till 42 öre, har Eders Kongl. Maj:t för nästkommande år upptagit bränvinstillverkningsskatten till 14,500,000 kronor. Då emellertid någon förändring i afgiftens belopp nu ej af Riksdagen beslutats samt med skäl synes kunna antagas, att den minskning i bränvinskonsumtionen, som under de senare åren inträdt, allt mer skall fortgå, har Riksdagen ansett försigtigheten bjuda att beräkna afkastningen af bränvinstillverknings-

skatten ej obetydligt lägre än hvad Kongl. Maj:t ifrågasatt eller till endast 12,000,000 kronor. Enligt uppgift från byrån för kontrollen af tillverkningsafgifter har nemligen tillverkningsbeloppet intill den 1 Maj innevarande år utgjort 16,192,775 beskattningsbara liter eller 6,187,259,3 kannor, hvarför skatten belöper sig till 6,477,110 kronor, hvilket innebär en minskning af närmare en million kannor mot tillverkningen under motsvarande tid nästlidet år.

På grund af hvad sålunda anförts är bränvinstillverkningskatten för år 1884 beräknad till 12,000,000 kronor.

I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i sammanhang med beräkningen af förenämnda inkomster hemställt, att *hälften af Riksbankens vinst för år 1882*, denna hälft beräknad till 1,300,000 kronor, måtte anvisas för statsverkets behof att utbetalas under år 1884; och har Riksdagen härtill lemnat bifall.

Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att såsom tillgång för förevarande statsreglering måtte få beräknas och användas öfverskott å statsregleringarna för år 1881 och föregående år, utgörande 4,100,000 kronor.

Jemväl hvad Eders Kongl. Maj:t i sistnämnda hänseende föreslagit har vunnit Riksdagens bifall.

Med undersåtlig vördnad.

Stockholm den 13 Juni 1883.

Statsverkets inkomster.

Ordinarie inkomster:	Kronor.
Ränta	4,300,000 —
Tionde	1,645,000 —
Arrendemedel	3,000,000 —
Bergverkstionde	10,000 —
Mantalspenningar	640,000 —
Bötesmedel	260,000 —
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	340,000 —
Tillfälliga rotevakansafgifter	76,000 —
Vakansafgifter af nyroterad jord.	125,000 —
Rotevakansafgifter af utsockne frälsehemman i Halland	20,000 —
Vakansafgifter af bergslag	20,000 —
Trosspassevolansafgift	26,000 —
Båtsmansvakansafgift	65,000 —
Båtsmansbeklädnadsmedel	60,000 —
Kontrollstämpelmedel	20,000 —
Fyr- och båkmedel	1,200,000 —
Telegrafmedel	1,330,000 —
Jernvägstrafikmedel	6,800,000 —
Skogsmedel	1,200,000 —
Extra uppbörd	133,000 —
Säger	21,270,000 —
Bevillningar:	
Tullmedel	28,500,000 —
Postmedel	5,300,000 —
Stämpelmedel	3,100,000 —
Bränvinstillverkningsskatt	12,000,000 —
Hvitbetssockertillverkningsafgift	90,000 —
Allmän bevillning	3,350,000 —
Säger	52,340,000 —
Summa	73,610,000 —